

پاسخ قانع کننده‌ای به مطالبات زنان داده نشده است

2 آبان 1401

دولت از توانایی کافی برای مدیریت اقتصادی کشور برخوردار نیست

امروز جامعه ایران با نسلی مواجه است که آگاهی دارد و رو به جلو حرکت می‌کند. این وضعیت شامل زنان جامعه نیز می‌شود. زنان جامعه امروز به دنبال این هستند که مطالبات خود را محقق کنند. اگر کسی فکر می‌کند به هر دلیل و ابزاری می‌تواند مثل گذشته با زنان رفتار کند، در اشتباه است و نتیجه نخواهد گرفت.» جملات ذکر شده سخنان دکتر اشرف بروجردی، رئیس سابق کتابخانه ملی و فعال سیاسی اصلاح‌طلب در تحلیل اتفاقات اخیر کشور است. بروجردی در این گفت‌وگو به مهم‌ترین چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی کشور می‌پردازد که در ادامه می‌خوانید.

مهم‌ترین دلایل اعتراضات اخیر در کشور را در چه مسائلی می‌دانید؟ به نظر شما چرا جامعه به نقطه‌ای رسید که بخش‌هایی از جامعه برای بیان مطالبات خود در خیابان حضور پیدا کردند؟

واقعیت این است که مردمی که امروز در خیابان‌ها حضور پیدا کرده‌اند و صف آنها از فرصت‌طلبان و اغتشاشگران جداست همان مردمی هستند که در سال 57 با انقلاب همراهی کردند و از حرکت تحولی که در آن روز در حال شکل‌گیری بود حمایت کردند. از سوی دیگر مردمی که امروز در خیابان‌ها حضور پیدا کرده‌اند همان مردمی هستند که 8 سال [جنگ تحمیلی](#) را تحمل کردند و در این مدت هزینه‌های زیادی دادند. بسیاری از آنها از جان و مال و زندگی خود گذاشتند تا اجازه ندهند وجبی از خاک کشور در اختیار بیگانه قرار بگیرد. این مردم همان مردمی هستند که هر زمان نیاز بود و از آنها خواسته شد که در انتخابات حضور پیدا کنند در صحنه حضور پیدا کردند و نظام را همراهی و حمایت کردند. این مردم همان مردمی هستند که همه ناملامی‌های تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران را تاکنون تحمل کرده‌اند و مقاومت خود را نشان داده‌اند. به همین دلیل مردم تغییر نکرده‌اند و بلکه مردم همان مردم هستند. آن چیزی که در این مدت تغییر کرده رفتار برخی مسئولان با مردم است. کسانی که امروز سرنوشت مردم را رقم می‌زنند کسانی هستند که می‌توان تغییر را در رفتار آنها مشاهده کرد. مردم نیز احساس می‌کنند این افراد آنها را نادیده می‌گیرند.

هنگامی که از مردم درخواست می‌شود در انتخابات حضور پیدا کنند و رئیس‌جمهور آینده کشور را انتخاب کنند اما مشاهده می‌کنند که گزینه‌هایی که مورد نظر مردم است در انتخابات حضور ندارد و تنها کسانی هستند که یک مشی فکری را نمایندگی می‌کنند به این نتیجه می‌رسند که خواست آنها نادیده گرفته شده است.

حرکت امروز مردم با توجه به چه اهدافی است؟ مردم از مسئولان جامعه چه می‌خواهند؟

مردم با رویکردی که امروز در پیش گرفته‌اند قصد دارند به مسئولان جامعه این نکته را متذکر شوند که مردم ایران مردمی آگاه هستند. مردم احساس می‌کنند در مناسبات قدرت نادیده گرفته می‌شوند. در شرایط کنونی دولتی روی کار آمده که از حمایت همه جانبه ارکان قدرت برخوردار است. با این وجود این دولت از توانایی کافی برای مدیریت اقتصادی کشور برخوردار نیست و در یک سال گذشته نشان داده که نمی‌تواند مشکلات مردم را حل کند. هنگامی که در کشور نخبگان زیادی وجود دارند که می‌توانند در شرایط کنونی به منافع ملی کمک کنند اما به دلایل نامشخص مورد استفاده قرار نمی‌گیرند باید منتظر چنین اتفاقاتی در کشور بود. در شرایط کنونی جوانان زیادی وجود دارند که از توانایی و خلاقیت‌های لازم برای مدیریت کشور برخوردار هستند. با این وجود مورد استفاده قرار نمی‌گیرند تا از سرمایه‌های مدیریتی کشور به خوبی استفاده نشود. هنگامی که چنین اتفاقی در کشور رخ می‌دهد نشان می‌دهد که جوان امروز مطالبه‌گر است و برای تحقق مطالبات خود به خیابان آمده است. به همین دلیل نباید با جوانی که برای مطالبه‌گری به خیابان آمده با خشونت رفتار کرد.

در اعتراضات اخیر زنان نقش محوری داشتند. چرا زنان جامعه برای بیان مطالبات خود خیابان را انتخاب کرده‌اند؟ مهم‌ترین مطالبات زنان را چه می‌دانید؟

ما باید این واقعیت را بپذیریم که زنان نیمی از پیکره جامعه هستند و به خوبی نقش خود را در تعالی جامعه ایفا می‌کنند. زنان زیادی در شکل‌گیری انقلاب اسلامی نقش داشتند و به شکل‌های مختلف نقش خود را ایفا کردند. **زنان** در دوران انقلاب در انتقال پیام‌ها، در حمل اسلحه، در جابه‌جا کردن نیروها و در حمایت از کسانی که در مبارزه بودند نقش مهمی داشتند. پس از پیروزی انقلاب زنان جامعه با هشت سال جنگ تحمیلی مواجه شدند و در طول جنگ تحمیلی نیز از تأثیرگذاری زیادی برای حمایت از جبهه‌ها برخوردار بودند. پس از پایان جنگ زنان جامعه به این نتیجه رسیدند که تأثیرگذاری خود در حرکت جامعه را باید به شکل‌های دیگری بروز و ظهور بدهند. به همین دلیل زنان تلاش کردند در روند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری کشور نقش داشته باشد. فرمایشات حضرت امام(ره) نیز در این زمینه موثر بود و زمینه را برای حضور زنان در عرصه‌های مختلف اجتماعی و سیاسی فراهم کرد.

برخی در ابتدا با این رویکرد مخالف بودند و عنوان می‌کردند زنان از تجربه و تخصص کافی برای مدیریت جامعه برخوردار نیستند. در چنین شرایطی زنان به دنبال تحصیل و کسب تخصص رفتند. کار به جایی رسید که میزان ورودی زنان به دانشگاه‌ها نسبت به مردم بیشتر شد. بنده به‌خاطر دارم حتی یک سال میزان ورودی دختران به دانشگاه‌ها به 67 درصد رسید که پیشرفت زنان را در تحصیل نشان می‌داد. به صورت طبیعی هنگامی که زنان جامعه دارای تخصص و تجربه و تحصیلات می‌شوند دارای مطالباتی در جامعه خواهند شد. این در حالی است که پاسخ قانع‌کننده‌ای به مطالبات زنان جامعه داده نشده است. موضوع دیگری که در سال‌های اخیر وضعیت زنان جامعه را تحت تأثیر قرار داده **حجاب** است. همه ما می‌دانیم که حجاب برای زن مسلمان واجب است.

با توجه به وضعیت امروز جامعه ایران چه راهکاری برای عبور از بحران کنونی پیشنهاد می‌کنید؟

مهم‌ترین نکته‌ای که امروز در جامعه ما مشهود است این است که بین طرز فکر برخی مسئولان و جامعه تفاوت ایجاد شده و برخی مسئولان به شکلی فکر می‌کنند که مورد مطالبه جامعه نیست. امروز جامعه

ایران به این نتیجه رسیده که می‌تواند روی پای خود بایستد و حق خود را مطالبه کند. هدف مردم نیز داشتن رفاه بیشتر و احترام و آرامش است. این در حالی است که برخی از مسئولان جامعه گمان می‌کنند آنچه آنها فکر می‌کنند درست است و بقیه اشتباه فکر می‌کنند. این نوع مدیران گمان می‌کنند دشمنی در مقابل آنها قرار گرفته است. موضوع مهم دشمن است که بیرون از مرز قرار دارد.

برخی مدیران از جامعه فاصله گرفته‌اند و نمی‌توانند دغدغه‌های واقعی مردم را درک کنند. این مدیران این نکته را فراموش کرده‌اند که حفظ نظام نیازمند همیاری و حمایت مردم است. نگاه به مسائل اجتماعی نشان دهنده این واقعیت است که درک صحیحی از وضعیت جامعه و مطالبات آنها وجود ندارد. موضوع تنها نسل جدید نیست، بلکه کسانی که در گذشته همه زندگی خود را وقف نظام کرده‌اند نیز نسبت به وضعیت موجود انتقاد دارند. من برخلاف برخی که عنوان می‌کنند ما با گسست نسلی مواجه هستیم که دیدگاه صحیحی نیز است معتقدم ما با گسست بین برخی مسئولان و مردم مواجه شده‌ایم و این گسست است که مشکلات زیادی را برای جامعه ایجاد کرده است.

*آرمان ملی/احسان انصاری/1399